

vilde have været uheldigt, om den høitkerede Minister ikke havde sørget for at forelægge Forslag til Fortsættelse af Jernbanestyret saa tidligt, at Alt kunde være færdigt til Fortsættelsen, naar den nuværende Contract er udløben, ligesom ogsaa at jeg finder, at det er en heldig Forandring af Banen i Vendsyssel, samt endelig, at jeg med Hensyn til Silkeborgbanen ganske sikkert har en betydelig Tvivl, om det er den rigtige Tid at anlægge den, men at jeg alligevel skal stemme for den, fordi det glæder mig meget, at der er fremkommet Forslag til Anlæg af en let Bane, som det forekommer mig ønskeligt at faae udført, da det maaskee kunde medføre en Forandring i forskjellige andre Retninger i vore Jernbaneanlæg for Fremtiden.

Det, som har bragt mig til at forlange Ordet, er den Ordforvirring, der, som det synes mig, har været temmelig fremherskende her i Salen med Hensyn til Benævnelserne let Bane og smalsporet Bane. Det forekommer mig, at uagtet Regjeringen udtrykkelig har foreslaaet en bredsporet let Bane, er det, som om en heel Deel ærede Medlemmer bestandigt forudsatte, at en let Bane skal være smalsporet, eller i alt Fald forudsatte, at en let smalsporet Bane altid vilde være bedre end en let bredsporet. Det forekommer mig, at det vil være ønskeligt, før Sagen gaaer til Udvalg eller til 2den Behandling, at man gjør sig Rede for, hvad egentlig Forskjellen mellem en bredsporet og en smalsporet Bane vil sige, hvorved jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der jo ikke med Hensyn til Materiellet behøver at finde anden Forsjel Sted, end at ganske den samme Vogn, som sættes paa den smalsporede Bane, kan, naar man giver den en bredere Axe, kjøre paa den bredsporede Bane. Der ligger altsaa i Benævnelsen bredsporet Bane ikke Andet, end at Svelterne ere gjorte noget længere og Skinnerne anbragte i en noget større Afstand fra hinanden. Det forekommer mig, at den Ting ikke kan have nogen mærkelig Indflydelse herpaa paa Anlægget af eller Trafiken paa Banen.

Ville vi undersøge, hvad det er, som gjør, at et Jernbaneanlæg vil blive billigt, saa er der mange forskjellige Ting, som komme i Be-

tragtning, f. Ex. først, at man vælger den korteste Vej fra den ene Station til den anden, forudsat naturligtvis, at man ikke derved træffer paa Hindringer, som man ellers kunde have undgaaet, og som det koster betydeligt at overvinde. En anden Ting er, at man sørger for at faae Expropriationerne foretagne saa billigt som muligt, og det kan gjøres paa forskjellige Maade: man kan søge at gaae gennem Egne, hvor Jordmonnet er meget billigt, men dette ligger langt borte fra Spørgsmaalet, og det kan man gjøre, enten Banen er bredsporet eller smalsporet; man kan sørge for at faae billig Expropriation ved at give det Terrain, der skal exproprieres, en saa ringe Brede som muligt, og her hjælper det jo virkelig Noget, naar man tager et smalt Spor; men vi maae lægge Mærke til, at der derved kun indvindes 1 Fod og $2\frac{1}{2}$ Tomme paa et Maal, der i Reglen i Gjennemsnit er 50—60 Fod, saa at paa det Punkt har det ikke stor Indflydelse, om man vælger et bredt eller et smalt Spor. Men Expropriationen staaer i meget nært Sammenhæng med Jordarbejderne, thi jo mere Jordarbejde der er ved en Bane, desto mere Terrain behøves der i Bredden, og Stignings- og Krumningsforhold og deslige have derfor meget mere Indflydelse paa Expropriationen end Spørgsmaalet om Sporvidden.

Men gaae vi nu altsaa til Betragtning af Jordarbejdet, saa have vi et Punkt, hvor man i høi Grad kan bidrage til at skaffe sig en billigere Bane, idet det nemlig altid andrager en meget betydelig Deel af Beføstningen ved en Bane. Der er nu forskellige Maader, hvorpaa man kan gjøre Jordarbejdet billigere og deriblandt f. Ex. den, at man kan vælge smaa Krumningsradier, hvorved man sættes istand til at omgaae med Lethed de Punkter, som ellers vilde kræve betydeligt Arbejde. Det er altsaa en meget naturlig Ting, naar man vil have en billig Bane, da at gaae til smaa Krumningsradier, men man maa da heller ikke see bort fra, at disse medføre adskillige Ulemper. De medføre saaledes under Kjørslen en betydelig større Centrifugalkraft, der ytrer sig i et betydeligt større Stød paa Skinnerne, og vil man forene stor Hurtighed med smaa Krum-